

Transparency International suliniaqatigiiffiuvoq peqquserlulluni iluaarniarnermik nunarsuaq tamakkerlugu akiuiniaqatigiiffiit annersaat. Suliniaqatigiiffik nunarsuaq tamakkerlugu 100-nik immikkoortortaqarpoq kiisalu nunat tamalaat allattoqarfiannik Berlin-imi allattoqarfegarluni. Peqquserlulluni iluanaarniarnermik ajornartorsiat uppernarsaasersorniarlugu sammineqalersinniarlugulu sulivugut, sulinitssinni naalakkersuisut, inuussutisarsiummik ingerlatallit inuiaqatigiinnilu innuttaasut allat suleqatigalugit, taamaaliornikkut peqquserlulluni iluanaarniarnermut aallarniutaasartut akornuserniarlugit.

IMAI

KALAALLIT
NUNAANNI
PEQQUSERULLUNI
ILUANAARNIARTARNEQ

4

PISUUSSUTIT
ILUAQUTAANANIK
AJOQUTAALERTARNERAT
NAALAGAAFFEEQQALLU

6

PEQQUSERULLUNI
ILUANAARNIARTARNEQ
AKIORNIARLUGU SOOQ KALAALLIT
NUNAANNI SULISOQASSAVA

4

TRANSPARENCY
INTERNATIONAL
GREENLANDIP
INGERLANERA

7

KALAALLIT
NUNAANNI
PEQQUSERULLUNI
ILUANAARNIARNERUP
KILLIFFIA

5

SULINIAQATIGIIFFIUP
KATITIGAANERA

7

SUMUT
KILLIPPUGUT

8

2012-IMI
SULIARINEQARSIMASUT

9

INUUSSUTISSARSI-
UMMIK INGERLATALLIT,
ATORFILLIT, TUSAGASSIUUTIT,
INUUT ATAASIAKKAAT
ILINIAGARTUULLU

9

TRANSPARENCY
INTERNATIONAL

6

2012-IMI ANGUSAT

8

INUIAQATIGIIT
SAMMINNINNERAT
TUSAGASSIORFIILLU
SULINIARNERAT

9

PEQQUSERULLUNI
ILUANAARNIARNEQ
AKIORNIARLUGU
NUNARSUAQ
TAMAKKERLUGU
SULINIAQATIGIIFFIK

6

INATSISILIORNERMUT
TUNNGATILLIGU
SULIAQARNEQ

9

SULINIAQATIGIIFFINNIK
NAALAKKERSUISUTI-
GUUNNGITSUNIK ALLANIK
ALLORASSAAQATEQARLUNI
SULINISSAQ

9

NAKKUTIGINNIN-
NISSAMUT
ALLORIARNEQ
PINGAARUTILIK

9

SULIFFEQARFIK
ILLERSORTI

9

TIG'P
MALITTARISASSAI

9

ILINNIARFINNI
SULIAT

9

ANINGAASAATEQARFIIT
TUNISSLILLU

9

2013-2015-IMI
ILIUSSISSLAT

10

ILIUSSISSLAT
ILIUSSISSLULLU
PILERSAARUT

10

SAMMINEQARNEQ
PEQATAATINNEQARNERLU

10

INATSISILJORNEQ
SULLISSIVILLU

10

SIUNISSAMUT
UNGASISUMUT
ISUMANNAARINNINNEQ

11

ATTAVIIT
SULEQATILLU

11

NAATSORSUUTIT

12

KALAALLIT NUNAANNI PEQQUSERULLUNI ILUANAARNIARNEQ

PEQQUSERULLUNI ILUANAARNIARNEQ AKIORNIARLUGU SOOQ KALAALLIT NUNAANNI SULISOQASSAVA

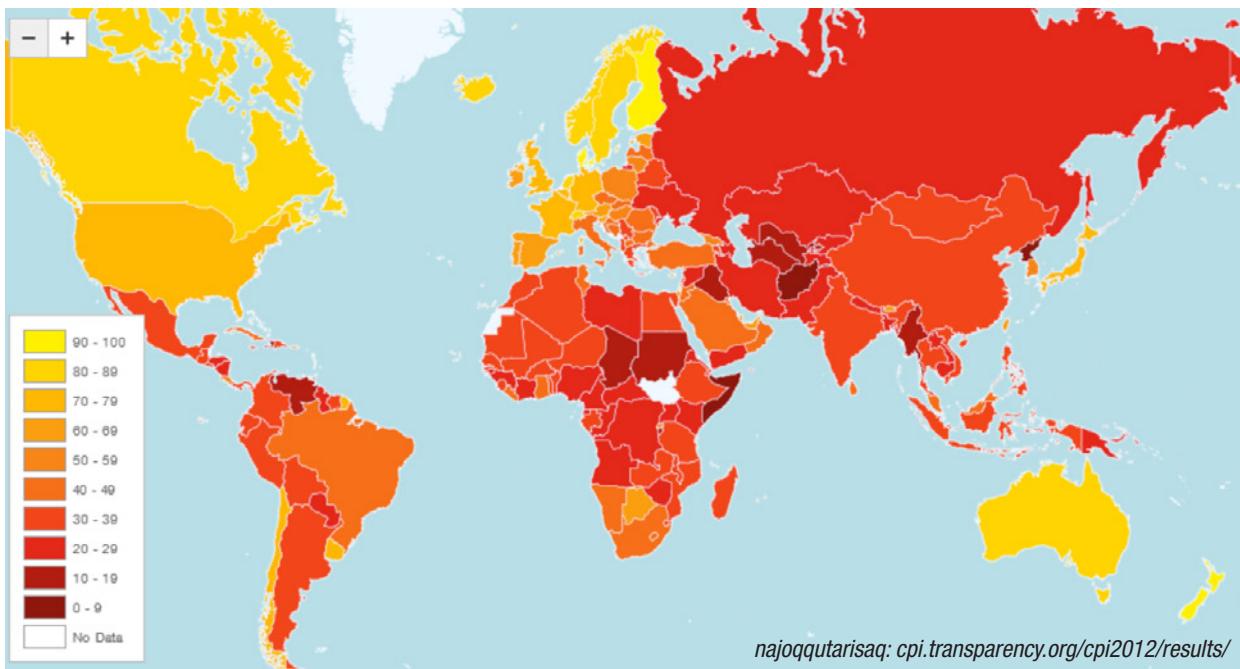
Inuiaqatigiinni sullissivimmi sumiikkaluartuniluunniit inissisimaga-luaraanni peqquserlulluni iluanaarniartoqarsinnaavoq. Peqquser-lunneq taassaannaanngilaq akiliilluni peqquserlutsitsineq, peqqu-serlunneq allallu pianik imminut paarititamik peqquserluuteqar-neq. Aamma allatut pissaanermik atornerluinerit tassaasinnaap-put peqquserlulluni iluanaarniarneq, assersuutigaluq akiliilluni akuersitsiniarneq, tunissuteqarneq, alikkusersuineq, ikinngutinik ikiuipeq, allallu pianik imminut paarititamik peqquserluuteqarneq, inunnik aalajangersimasunik sallituttsineq qanitanillu sallituttsineq. Pissusilersornerit taama ittut ataatsimut qanoq taaneqarternerat Transparency International-ip (TIp) paasinnitaasia imaappoq:

Peqquserluttuliorluni iluanaarniarneq tassaavoq iluanaarniutigiinnarlugu oqartussaassusiligaanermik atornerluineq.

Kikkulluunniit inuunermikkut, pilorsorneqarnermikkut pilluarner-mikkullu ajoquserneqarternerat oqartussaasutut inissisimanermik atornerluilluni inuit kiffaanngissusiagaaneqarangata peqquserlut-tuliorneq pisarpoq.

Peqquserluttuliorneq qanorluunniit ikkaluaruni inuiaqatigiinni na-ligiinngitsunik atugassaqtitsinermik, tatileqatigiinnginermik pitottorsimanngitsumillu unammillersinnaanermik pilersitisarpoq. Peqquserluttarneq Nunarsuarmi Aningaaserivik (Verdensbanken) Naalagaaffiiliu Peqatigiit Ineriartortitsinissamut Suliniutaat (UNDP) naapertorlugit, imminut nammassinaasumik siuarsaanissamut nunarsuaq tamakkerlugu aporfekartitsinerpaajuvoq. Peqquserlun-neq ammasumik oqaluuseriuminaatsuvoq taamaattumillu aam-ma paasineqarniarnera ajornakusoortarluni – tamanulli saqqum-meraangami iluaalliorltitsisarpoq. Taamaattumik sullissivinni tamani, tassa naalagaafiuq, namminersorlutik oqartussat kommunip imaluunniit nammineq pigisaminnik sulifiutillit sullissivini tamani – nunarsuaq tamakkerlugu, naalagaaffinni, nunani aammalu ino-qarfinni tamani – ammasumik sulinissaq sulinutiigaluq, peqqu-serlunneq TI-p akiorniarpaq.

Kalaallit Nunaanni peqquserluttarnerup qanoq ittuunera qanoru atugaatiginera oqartussaasunit arlaannaannulluunniit attaveqan-ngitsunit ullumimut misissorneqarsimannngilaq taammattumillu aamma nunarsuaq tamakkerlugu TI'p peqquserluttartunut alltorsimaffianiinnani. Taamaattumik nunap assingani peqquserluttar-tut alltorsimaffiani Kalaallit Nunaat qaqortumik qalipaateqarpoq (takussutissaq ataaniittuq takuuq). Tamanna killormut inissisima-sutut isigineqarsinnaavoq, tassami ulluni Issittup aammalu Kalaal-lit Nunaanni pinngortitami pisuussutit nunap sumi inissisimanera patsisaalluni naalakkersuinikkut pingaauteqaleraluttuinnaraluar-toq, iluanaarutasinnaasutullu soqtigineqaraluttuinnaleraluartoq suli ilaangjimmat, tamatumuunalu erseqqissarneqarpoq sulias-saqarfik aamma Kalaallit Nunaanni eqqumaffigissallugu pisaria-qartoq.

Kalaallit Nunaanni nunap iluani nassaarnissaq annertuumik perarfissa-qarsorinarpooq, uuliamik aatsitassanillu tunisassortunit iluaqtigineqa-rusutunik. Misilittakat malillugit tunisassortut tamakku nunarsuarmi peqquserunnerpaanut ilaapput¹. Tamatuma Transparency International Greenland (TIG) ernumalersippaa, tassami taamatut peqquserluttoqar-tarnerup ineriertornissaraluaq inuaqtigiiinnut tamanut iluaquatasus-saq akornusersinnaammagu, tamatumunngaa patsisaallutik iluanaarutit nunamit annissorneqarnerat imaluunniit nalingiinngitsumik agguataar-neqarnerat.

Pissutsinik assigiinngitsunik nallersuussilluni misissuisarneq tunnga-vigalugu arlaannaannulluunniit attaveqanngitsunit nalunaarusiaq TIG'p 2011-mi saqqummersippaa, NIS tassaavoq inuaqtigiiinni suliffeqar-finni assigiinngitsuni peqqusersuissuseq, ersarissumik ingerlatsineq aammalu akisussaassuseqartumik ingerlatsineq pillugit misissuineq (National Integrity Study.²) NIS-mik misissuinikkut inuaqtigiiit peqqu-serlunnissamut qanoq navianartorsiortiginerat paasininarneqartarpooq. Misissuineq taanna tamakkisumik misissuinerunngilaq, aallarnisaati-tulli pisortat illiortiterneri, aalisarneq aammalu aatsitassat ikummatis-sallu aallaavigalugit paasininaerulluni. Misissuinermi allap pianik im-minut paarititamik peqquserluuteqartarneq, akiliilluni peqquserlutsitsi-sarneq peqquserrunnerlu annertunerusumik Kalaallit Nunaanni atuup-pasinngillat – aappaatigull takutinneqarpoq peqquserlunnissamut navianartorsiornissaq pinaveersaartinniarlugu Kalaallit Nunaat atortus-sanik ikitsuinnarnik sanngiitsunillu sullissiviuteqartoq, iliuuseqarnis-samut atortussaaleqilluni maleruagassaaleqillunilu. Tamatuma kingu-nerisaavaa Kalaallit Nunaanni suliassanut angisuunut amingaasaliis-sutissarpassuarnut atatillugu navianartorsiortoqalernera.

KALAALLIT NUNAANNI PEQQUSERLULLUNI ILUNAARNIARNERUP KILLIFFIA

Pisortat suliffeqarfiutaasa sunnertianningissusiannik misissuinermi tik-kuarneqarpoq Kalaallit Nunaanni peqquserlulluni ilunaarniartoqarnis-saanut arjalinnik nakkarfissaqartoq, aammali erseqqissarneqarluni annertuumik peqquserlulluni ilunaarniarneq atorneqarpasinngitsqoq. Paarlattuanik nalunaarusiami pingaernertut inerniliunneqarpoq, siunis-sami Kalaallit Nunaanni ileqqorissaarnissamut sillimanissaq nukitor-sartariaqartoq:

- Kalaallit Nunaanni innuttaasut suliniaqtigiffii ikipput sanngillutilu, atuagassanik paasiuminaatsunik ingerlatseqatigiffii nunanit tamalaaneersut allaaserisaannik – minnerungitsumik avatangiisi-nut tunngasut pillugit – paasininnissaminnut perarfissaqaratik
- Tusagassiorfiit pisortanit aningaasaliiffigineqarnissaminnik pisari-aqartitsisorjussupput piginnaasakillutilu, taamaattumillu pisunut malinnaallutik nakkutilliisutut inissinnissaminnut perarfissakillutik
- Peqquserluttuliorneq piinngitsoortinniarlugu sulisussanik Kalaal-lit Nunaat ikitsuinnarnik nukissaalatsisunillu sullissiviuteqarpoq. Najukkani nunalu tamakkerlugu sullissiviit pioereersut immikkut akisussaaffilikkanik, soorlu ombudsmanditut ittunik, amingaate-qarput.
- Pisortaqrifitsigut ingerlatsiviit nukissaalatsipput, pingaartumik tamatumunngaa patsisaalluni sulisut taarseraannerujussuat. Inuit peqquserluttoqarneranik ilisimasqalersut illersorniarlugit pissu-sissamisunngitsumik ingerlasoqarneranik pasitsaassaqarsimasut nalunaarutiginnissinnaasunngorlugit aaqqissuussinerit (whistle-blower-ordninger Kalaallit Nunaanni atorneqanngillat, taamaattu-millu politiinut saaffiginninnissaq amerlasuutigut perarfissatua-sarluni. Inuit ullumikkut TIG-mut saaffiginnikulasarput, iliuuseqarnis-samut allamik perarfissaqannginnamik
- Inatsisiornermi tamanit paasiniaavagineqarsinnaasumik ingerlatsi-neq amigaataavoq, pingaartumik aatsitassat pillugit aqtsinermi
- Kalaallit Nunaannit inuaqtigiiit ikitsunnguupput attaveqtigiiit ilaqtariillu imminnut qanittumik ataqtigiliput, tamatuma kingu-nerisaanik inuit innarlinnginnissaat eqqarsaatigalugu pissusissa-misunngitsumik iliuuseqartoornissaq qanilluni.

¹ Itinerusumik paasiniaavissaq Transparency Internationals Bribe Payers Index 2011 qupp. 14-15 kísalu Global Corruption Report 2009 s. 54

² NIS pillugu nalunaarusiaq TIG-p nittartagaani www.transparency.org/imi/danskisut/tulutullu_atuarneqarsinnaavoq

PEQQUSERULLUNI ILUANAARNIARTARNEQ AKIORNIARLUGU NUNARSUAQ TAMAKKERLUGU SULINIAQATIGIIFFIK

Tl'p takorluugaraa naalakkersuisut, naalakkersuinermik suliallit, inuusutissarsummik ingerlatallit inuillu ulluinnarni inuunerat peqquserlunertaqanngitsoq qulakkeerniarlugu inuaqatigiini sullissivimi aam-malu sumik suliaqarneq apeqputaatinnagu paasuminartumik, akusu-saassuseqartumik sunnertianngissuseqarlunilu ingerlatsinissap qulak-keerneqarnissaa. Suliniaqatigiiffik nunarsuaq tamakkerlugu 100-nik immikkoortaqarpoq kiisalu nunat tamalaat allattoqarfiannik Berlin-imi allattoqarfearluni. Peqquserlulluni iluanaarniarnermik ajornartor-siut uppernarsaersorniarlugu sammineqalersinniarlugulu sulivugut, sulinitissini naalakkersuisut, inuussutissarsummik ingerlatallit inuaqati-giinnilu innuttaasut allat suleqatigalugit, taamaaliornikkut peqquser-lulluni iluanaarniarnermut aallarniutaasartut akornuserniarlugit.

Nunani ataasiakkaani immikkoortat, innuttaasut suliniaqatigiiffi, nunami angerlarsimaffimmintni nalunaarsorneqarsimasut nunarsuarlu tamakkerlugu TI-mut atasut, pisariaqtippai. Immikkoortat tamarmik immikkut siulersuisoqarput ilaasortaqrarlungillu, suliniutissaminnik pingaarnersiillutik namminneq tulleriaarisarlutik, suliniuteqartarlutik aningaasassarsornissartillu namminneq akisussaaffigalugu. Immik-

koortortat ilisimasanik atortussanillu (soorlu Corruption Perception Index, Global Corruption Barometer, NIS-metoden) iluaqtissaannik TI'p Berlin-imi allattoqarfia ikorfartortarpai, suliniutissanulli aningaasaliifigisarnajit. Aammattaaq nunat tamalaat allattoqarfia ukiut tamaasa nunat immikkoortuini nunarsuarlu tamakkerlugu ataatsimiinnissat aaqqissuuttarpai, ataatsimiinnerni taakkunani immikkoortortat misilit-takkaminnik paarlaasseqatigiittarput, nutaanik soleqatissarsiortarlutik aammalu ilisimatusarneq, suliniutit TI-llu ataatsimut angusimasai pillugit ilisimasat nutaat imminnut tunioraqatigiissutigisarlugit.

TIG aaqqissuussaanermut tamatumunnga ilaavoq TI'llu takorluugai tapersorsorlugit. Ullumikkut peqquserluttuliorneq aammalu paasiumi-naatsumik ingerlatsineq TIG'p eqquumaffiginiagassai atorneqareeralu-artut, pingaartillugu anguniagassaraarput aatsitassarsiortnerup ikum-matissarsiorterullu sukkasuumik aallunneqaleriartorneranut atatillugu peqquserluttuliorneq siaruannaveersaartissallugu. Matumanii nunars-suup sinnerani misilittagkat eqqarsaatigineqassapput, taamaaliornikkut pisuussutit ajoqtaanatik iluaqtaalernissaat anguniarlugu.

PISUSSUTIT ILUAQUTAANATIK AJOQUTAALERTARNERAT NAALAGAAFFEEQQALLU

Pisuussutit iluaqtaanatik ajoqtaalersarnerannik oqartarneq ima paasineqassaaq, nunat pisuussuterpassuallit piitsunik innuttaqartarnerat, tassami pisuussutit innuttaasunut iluaqutissanngorlugin atorneqartanngimmata, peqquserlullunili iluanaarniutigineqartarlutik. Nunani siuarsagassani pisuussutit iluaqtaanatik ajoqtaasarerannut takussutissarpassuaqarpoq, tassami taakkunani naalakkersuisut arajutsisillugit tassanngaannarnikkut uppisinneqartarnerinik naalagaaffiullu inuisa imminnut sorsuunnerannik kinguneqartaramik. Naalagaaffeeqqat tamatumannga eqqorneqarnissamut navianartorsioriesarput, tassami nunami oqartussaasut ingerlatseqatigiiffiilu nunanit tamalaaneersut akornanni pissaaneq equngasumik agguataarsimasarmat. Tamatuma nassatarisaanik nunani allani qanoq ingerlasoqarnera Kalaallit Nunaata qanimut malinnaaffigisariaqarpa, taamaaliornikkut allat misilittagaat aammalu attaveqarfiiit nunanit tamalaaneersut ilisimasaat iluaqutiginiarlugin, soorlu Transparency International aqqutigalugu.

Pisortat suliffeqarfitaasa sunnertianngissusiannik misissuineq pillugu nalunaarusiami (NIS- rapporten) suliniaqatigiilli namminneq misilitta-gaat malillugit, Kalallit Nunaanni peqquserlulluni iluanaarniartarneq pillugu ilisimasat killeqarput, aammalu sullissiviit, iliuutsit sulinerlu tamatumirnga akiuniarnermut atugassat killeqarlutik. Innuttaasut suliniaqatigiiffi annikipput aningaasalorsorneqarpiaratillu, tamatuma nassatarisaanik pisooqarpiartangilaq qanorlu pisooqarnera aammalu naalakkersuinermik suliallit atorfilitallu akisussaasut malinnaavigin-

arlugin sissuertussanik suliniartussaqrani. Aamma tusagassorfiiit nukissaalatsinertik pissutigalugu pisunut malinnaallutik nakkutillisutut inissinnissaminnut periarfissakipput piginnaanikillutillu. Eqqartuussi-veqarnikkut pikkorissunik sulissarsorsiarnikkut unammiligassat imaannaangitsut pissutaallutik Kalaallit Nunaata ileqqorissaarnikkut sillimanera killeqarpoq, tamatumalu kingunerasaanik peqquserlulluni iluanaarniartoqarnissaa ilimanarsinnaalluni.

TRANSPARENCY INTERNATIONAL GREENLAND-IP INGERLANERA

Transparency Greenland TI-mut kalaallit attaveqaataattut 2012-imi aallartippoq, Kalaallit Nunaata naalagaaffinngorniarluni immi-nut nammassinaasumik ineriertortinneqarnissaa eqqarsaatigine-qarluni, taamaalilluni naalagaaffinngorniarnermini peqquserlulluni iluanaarniarnermit qanitanillu sallititsisarnermit akornusersorne-qannginniassammat, paarlattuanilli maanna siunissamilu kingua-riinut iluaqutaaniassammat. Tamanna piffissaagallartillugu iliue-seqarnissamik piumasaqaatitaqarpoq.

Ataatsimut isigalugu suliniaqtigiiifik naalakkersuinermik sulialin-nit, tusagassiorfennit, innuttaasunit, inuussutissarsiummik ingerla-talinnit inuiaqtigiiinnillu tamanit ilassilluarneqarsimavoq. Aammali isorinninniartoqarpoq, apequtinik naammassisassanik suliniaqtigiiifikqaqittaaganik isiginninniarusunngitsunik. Nunap isorartus-susaa ikitsuinnarnillu inunnik isumalluuteqarnera pisutigalugit TIG inuiaat allat suliniaqtigiiifiirik suleqateqarniarsarivoq, taamaalior-nikkut imminut nammassinaasumik ingerlatsinissamik kissaat sapinngisamik pitsaanerpaamik piviusungortinniarlugu. Tamatta ataatsimoorluta tamanit takuneqarsinnaasumik ingerlatsinissamut, avatangiisnit tunngasuni, inuillu pisinnaatitaaffiinut tunngasunut apeqqutit naammassisassat, Kalaallit Nunaata inerartorneranut

attuumassuteqartut, pingaartillugit sammitinniarsaraavut. Taman-na suliniaqtigiiifiit makku suleqatigalugit pivoq: ICC, Amnesty International, Avataq ammaa WWF.

TI nutaanik ilaasortartaarniarluni suliniuterpassuaqarpoq, suliniu-tillu sisamanngorlugit immikkoortinneqarsimapput makkusunik: 1) Attaveqarfissat amerlasuunik assigiinngitsunillu tuniliaqtaqar-tut inatsisinik malinnilluni pilersinnejqarsimanerat TI-p allattoqarf-iata pilersissavai akueralugillu, 2) National Contact Point innuttaasut suliniaqtigiiifiattut iluseqassaaq, imminut nammassinaasumik ingerlatsinerminik takutitsissalluni, aammalu ukiut marluk missaanni suliaqarluarnerminik angusaqarluarnerminillu takutitsis-salluni, tamanna pereerpat 3) suliniaqtigiiifik National Chapter in Formation-imut ilaalersinnaassaaq, taavalu ukiut pingasut-sisamat ingerlareerpata, 4) National Chapter-imut tamakkiisumik ilaasor-tanngussalluni. TIG 2013 National Chapter in Formation-imut ilaasortangorpoq taamaalillunilu suliniarnermini pingaarutilimmik alloriarsimalluni. Tamatumunnga minnerunngitsumik peqquataap-put suliniaqtigiiifiup piunermini ukumi siullermi angusaqarluar-simanera aamma allattoqarfimmik Berlin-imiittumik qanumut sule-qateqarsimanera.

SULINIAQTIGIIFIUP KATITIGAANERA

Siulersuisut arfineq-marlunniq ilaasortaqparyt, taaku inuiaqtigiiinni sullissivinnit toqqarneqartarpuyt, katitigaanikkut atituumik piginnaaneqarnissaat siunertalarugu. 2012-imi siulersuisunut ilaasortaasut makkuupput:

Anders Meilvang, advokat, siulittaasoq (Kalaallit Nunaanni Advokat-it toqqagaat)

Aaja Chemnitz Larsen, meeqqat illersuisuat, siulittaasup tullia (ilaasortat tapersersuisut toqqagaat)

Anita Hoffer, inatsisitigut siunnersuisartoq (Sulisitsisut toqqagaat)

Tine Pars, rektori (Ilisimatusarfíup toqqagaat)

Birgit Gedionsen, pisortaq (sulinermik inuussutissarsiutillit toqqagaat)

Elna Egede, tusagassiorloq (Tusagassiorloq Peqatigiiifiata toqqagaat)

Anne Mette Christiansen, piginneqataasoq (kukkunersiuisut naalagaffimmit akuerisat toqqagaat)

Thomas Trier Hansen, inatsisileritoq, ilaasortaq immikkut ilisimasalik

Taakku saniatigut suliniaqtigiiifiup allattoqarfiani 2012-imi ullup affaani atorfegarput Bodil Karlshøj Poulsen, ilinniartoq ikiorti Mitdlarak Lennert aammalu Iben Ellersgaard Nielsen. Aammattaaq siunertaavooq allattoqarfimmi pisortamik 2014-imi atorfinititsinissaq, taassuma suliassarissavai arningasaateqarfinnut arningasassarsiorneq suliniaqtigiiifiullu ingerlataasa ataqatigisaarnissaannik qulakkeerininniq.

2012-IMI ANGUSAT

SUMUT KILLIPPUGUT

TIG pilersinneqaramili oqariartuutiminik aaqqiussitissatullu siunnersuutiminik ti-gussaasunik tamanut aalajangiisartunullu anngussinialrni sulilluarsimavoq. Ukiuni pingasuni siullerni TIG immikkut ilisi-masalittut siunnersuisarsimavoq, sungiu-saasarsimalluni, ilinniartitsisarsimalluni innuuttaasunillu peqataatisitsarsimalluni. Suliniqaqtigiaffik nutaanik ilaasortartaartorsimavoq, tusagassiorfitsigut ersarissumik saqqumilaartarsimalluni, sunniiniartarsi-malluni, tusarniaanernut akissuteqartarsimalluni, innuttaasut suliniqaqtigiaffiiinik

allanik suleqartarsimalluni aammalu suliat ataasiakkaat arlallit malersortarsimallugit.

National Chapter in Formation-imut ilang-nunnissaq angunarluq suliniarnerup saniatigut aamma inuiaqatigiinnit kalaal-linit akuerineqarluarsimavoq, tamatumalu kingunerisaanik TIG pisortatigortumik tusarniaaffigineqartartunut ilaalersimalluni, Kalaallit Nunaanni Inuit pisinnaatitaaffi pillugit siunnersuisoqatigiinni ilaasortaa-titaqlersimalluni aammalu Inatsisartuni ataatsimiititat ataatsimiinnerinut aggersar-

neqartalersimalluni. Taakkut saniatigut 2013-imi upernaakkut TIG UN Global Compact-imut ilangussivoq, taassuma ilaatigut suliassaraa suliffeqarfiiit nam-minersortut ammasumik sulilernissaasa siuarsarnissaat aammalu peqquserlullu-ni iluanaarniartarnermik akiuinissamut pi-sussaatinnejqalerisimallutik. Global Compact-imik suleqateqarneq TIG-p nuanna-rutigaa, tassami taanna uuliamik aatsitas-sanillu tunisassiorlut pillaugit immikkut ili-simasaqarpoq, ilisimasallu tamakkut TIG-p pissarsiarisinnaalersimavai.

2012-IMI SULIARINEQARSIMASUT

INUUSSUTISSARSIUMMIK INGERLATALLIT, ATORFILLIT, TUSAGASSIORTUT, INUIT ATAASIAKKAAIT ILINNIAGARTUULLU

Pikkorissaanerit taakkununnga naleqqus-sakkat TIG-p inerisarsimavai, peqquserluttuortarneq akiorniarnerlugu sulinermut atatillugu ilisimassallugit pisariaqartitaan-nik ersittumillu ingerlatsinermi atortus-saannik tuniorartarlugit. Pikkorissaanerni ilinniartitsisorineqartarput, maani advokatit

CSR-ili pillugu immikkut ilisimasallit ilinni-artitsisuusarlutik.

INUIAQATIGIIT SAMMINNINERAT TUSAGASSIORFIILLU SULINIARNERAT

2012-imi Nuummi Sisimiunilu tamanut ammasunik ataatsimiititsisoqartarsimavoq. Peqquserluttuortarneq akiorniarlugu Naalagaaffit Peqatigii ullaorittaat decem-barip qulingilaanni pisartoq malunnar-

tinniarluqgus tuskassiorfitsigut saqqumi-laartumik pisogartitsisoqarpoq, matumani qitiutinnejqarlutik innuttaasunik peqataatit-sineq, Kalaallit Nunaanni peqquserlullu-ni iluanaarniarnissap pisinnaanera aammalu nakkutiginninnerup amigaataanera. Face-book pingarnertut attaveqaatigineqaler-simavoq, taamaaliornikkut innuttaasunut amerlasuunit oqariartuit eqikkarlugit saqqummiutarniarlugit, oqallitoqartarni-assammat aammalu oqariartuit siaruar-

terneqartarniassammata. Siulittaasoq kalaallit, danskit nunallu tamalaat tusagassiorfii-ni saqqumilaarsimavoq. P1-imi, Børsen-imi, Berlingske Tidende-mi nunanilu tamalaani tusagassiuutini tusagassiotut TIG isuma-siortarsimavaat, Kalaallit Nunaanni qanoq pisoqarnera pillugu immikkut ilisimasalinnik oqaaseqartitsiniarlutik. Kiisalu peqquserlulluni iluanaarniartneq pillugu sulineq oqaluttu-ariartorlugu TIG Kalaallit Nunaanni, Islandimi Danmarkimilu ataatsimiinnerni arlalinni pe-qaasarsimavoq.

INATSISILORNERMUT ATATILLUGU SULIAQARNEQ

TIG 2012-imi pisortatigortumik tusarniaaf-figineqartartunut ilangngutsinnejqarpoq, taa-maallilunilu aatsitassat ikummatissallu pillugit aammalu suliniutit angisutt pillugit inatsisit allangngortinneqarnissaannut siunnersuut-ut malunnaatilinnik oqaaseqartarsimalluni. TIG'p isummani innersuussutinilu tamanut ammasunik ataatsimiitsitsinerni, atorfilittanik ataatsimeeqateqarnerni Inatsisartullu inuus-sutissarsiornermut pillugu ataatsimiitaliaan-nik ataatsimeeqateqarnerni saqqummiutarsi-mavai. Pingartumik suliniutit angisutt pillugit inatsisip akuersisutigineqarnera tuaviuppal-aarneqarneralu pillugit TIG-p saqqummius-sai inatsisisapp inaerneqarami isikkorilgaanut aalajangiisooqataalluinnaarsimapput.

Aatsitassanut ikummatissanullu inatsisip al-langngortinniarneqarnerani TIG-p ilaatigut oqaaseqaatigaa, naammagittaalliorssinnaaner-mut atatillugu pingartorujussusoq aalaja-njilisartut naammagittaaliutinillu siliarinnit-tartut ataasiunginnissaat, taamaalliluni suli-amut aalajangiisartut naammagittaalliummik aamma siliarinnittannginniassammata.

Suliniutit angisutt pillugit inatsisip tusarniaa-tigineqarnerani TIG ilaatigut makkuninnga oqaaseqaateqarpoq:

- tamat soqtigisaannik naapertuilluarniar-luni inatsisit malillugit pisussaatitaan-ngikkaluarluni tamanut saqqummiisus-saataaneq equnneqartariaqarpoq
- ingerlatseqatigiiplu siliarimik ingerlats-sup naammagittaalliorfissamik ingerla-luuartumik pilersitsinissa piumasaqaati-gineqassaaq
- inatsisisstatut siunnersuummi aalajanger-sikkat, Naalakkersuisut sukumiinerusu-mik piumasaqaasiornissaannik piginnaa-titsisut, suliap ingerlanissaanut piumasa-

qaatinullu tunngatillugu sukumiinerusu-mik erseqqissarmeqartariaqarput

- IBA³ eqquutsinnejqanngippat tamatumta qanoq kinguneqarnissaat ersittariaqarpoq.

SULINIAQATIGIIFFINNIK NAALAK-KERSUISUTIGUUNNGITSUNK ALLANIK ALLORASSAAQATEQAR-LUNI SULINISSAQ

London Mining-ip IBA pillugu isumaqatigi-inialernissaa sioqqullugu IBA pillugu ilangngus-saqaqullugu TIG qinnuqineqarpoq. Tassu-nga atatillugu TIG suliniaqatigiiplu allat naalakkersuisutiguungitsut Inuussutissar-siornermut Aatsitassarsiornermullu Naalak-kersuisumut ataatsimoorlutik allagaqarput, matumanu pingaarnertut siunertarineqarlni Kalaallit Nunaata ataatsimik nipecarluni oqalunnissaata qulakkeerneqarnissaat. Ilangngul-lugu aamma TIG-p inassutigaa IBA-mi innutaasut peqataatinnejqarnissaminut periarfis-sinnejqassasut.

NAKKUTIGINNINNISAMUT ALLORIARNEQ PINGAARUTILIK

Pisortat suliffeqarfiutaasa sunnertianngissu-siannik misissuinerugallartoq 2012-imi fe-bruaarimi TIG-p tamanut saqqummiuppa, taanna Nordic Consulting Group-ip sulari-simavaa, NIS-mik misissuinkut pisortat suliffeqarfiutaasa, sanaartornermik suliallit, aalisarnermik ingerlatallit aammalu aatsitas-sarsiornermi ikummatissarsiornermillu suliallit peqquserlunniassamut qanoq navianartorsior-tiginerat paasiniarneqartarpoq. Misissuinermi ilisismasat nalillit pissariarineqarput, tamakklu TIG-p suliniutissaminik pingarnersiulluni tulleriaarnermini tunngavigissavai, tamatu-malu peqatigisaanik aamma Kalaallit Nunaata EU-mut ukiumoortumik nalunaarusiorterner-mini atorsinnaalligit.

SULIFFEQARFIK ILLERSORTI

Sulisut pissusissamisuunngitsumik ingerla-soqarneranik pasitsaassaqarsimagnik nalunaarutiginnissinnaanerisa equnneqar-nissaat, Inatsisartuni ilaasortat aningaasati-gut soqtigisaasa tamanut saqqummiunne-qarsinnaalernissaat aammalu peqquserlul-luni iluanaarniartarnerup akiorniarnissaanut Naalagaaffit Peqatiguit isumaqatigissutaan-

nut Kalaallit Nunaata ilanngunnissaa TIG-p 2012-imi sulinuitigisimavai.

TIG'P MALITTARISASSAI

Suliniaqatigiiplu malittarisassai 2012-imi marloriarlutik nutarterneqarput. Siullermik siulersuisut kissaateqarnerisigut ilaasortanik immikkut ilisimasalinnik ilaneqarnissaat, aap-passaanillu suliffeqarfiit akornanni isumaqati-giilluni akinik aalajangersaanerup kingunerisaanik TIG aalajangermat peqquserlulluni ilu-naarniarnermut akuusut ilaasortaajunnaarsin-neqarsinnaasunngorluit.

ILINNIARFINNI SULIAT

TIG aammalu peqquserlulluni iluanaarniartneq ilinniartut tungaannit isigalugu qanoq innersoq Sillaq Magazinemli allaaserineqar-simavoq. Atuagassiaq taanna akeqanngilaq, nunami ilinniartut tamanut agguanneqar-tartoq.

Ilinniagaqarneq pillugu Namminersorlutik Oqartussat 2012-imi Sisimiuni nittarsaassi-neranni TIG peqataatitaqarpoq.

TI ammalu TIG pillugit Niuernermik Ilinniar-fimmi saqqummiussisoqarpoq oqallinerta-limmik.

ANINGAASAATEQARFIIT TUNISSUTILLU

GrønlandsBANK-ip inuussutissarsiornermut aningaasaateqarfanit 25.000 kr.-nik tunisis-simavoq, ilinniarfintti assiginngitsuni siunet-tamut naleqqutunik 2012-imi pisoqartitsinis-samut aningaasat taakku atugassaasimap-put. 2011-mut ukiumoortumik nalunaarusiaq taassumalu kukkunersiorneqarnera Grøn-lands Revisionskontor A/S-ip og Deloitte-Ilu akeqanngitsumik sularisimavaat.

³ Impact Benefit Agreement (Innutaasut suliffeqarfiillu pissariassaat pillugit isumaqatigissut)

2013-2015-IMI ILIUUSISSAT

ILIUUSISSAT ILIUUSISSANULLU PILERSAARUT

Transparency International Greenland'ip iluuseriniagai, Transparency International pilersaarutaa 2015-imeersoq isumassarsi-orfigalugu, suliaapput, Kalaallit Nunaannut pissutsinut naleyqqussarneqarlutik. Iliuuserini-akkat qitiutillugit sammisassanut sisamanut agguataarsimapput iliuusissanut pilersaarum-mik ilaqlutik, makkusunik.

SAMMINEQARNEQ PEQATAATINNEQARNERLU

Peqquserlulluni iluanaarniarneq tassaavoq isertortumik pissusilernikkut iliuuseqar-neq, taamaattumillu ajornartorsutip tamatu-ma tamanit eqqumaffigineqarnissaa pingaar-torujussuovoq. Peqquserlulluni iluanaarni-artarnerup ajoqusiisinnanera tamatumalu qanoq iliuuseqarfingineqarsinnaanera sapinn-gisamik inuit amerlanerpaat ilisimappassuk, piissaaneqartitaanermik atornerluinerup tama-nut toqqortornissaa ajornakusoarerussaaq. Peqquserlulluni iluanaarniartarnerup inuiaqa-tigiinni inuit amerlagisassaangngitsut ilisimaar-rinninnerat TIG'p unammillernartippaa ta-amaattumillu aamma kissaatigalugu ilinniarti-taaneq, sungiusarneq innuttaasunillu peqata-titsineq qitiutinnejqarluiinnassasut.

Anguniakkat:

- Peqquserlulluni iluanaarniartarnerup tama-nit maluginiarneqalernissaa
- Kalaallit suliffeqarfiutaasa 20-t sinnerlu-git sulusllit affasa ilaasortarilernissaat aammalu Facebook-imilu innuttaasut ikin-nerpaamik 550-it (tassa innuttaasut 1%-ii) tapersersuilernissaat
- Peqquserluttulortarneq akiorniarlugu sungiusartussat paasisitsiniaasartussal-lu ikinnerpaamik inuuusutt 20-t kaju-missutsiminnik sulisussatut pissarsiari-nissaat
- Inuussutissarsiummik ingerlatallit, qiti-usumi aqutisoqarfinneersut, kommu-nit innuttaasullu suliniaqatigiiffi minner-paamik ukiumut ataasiarlugit sungiusar-tinnejqartarnissaat

Pifflissami suliniuteqarfissami iliuusissat suli-niutissallu pingaarterit:

- Meeqqat atuarfiini ilikkagaqarnissaq anguniarlugu sulininit, taakkununngaa ilaallutik atuartitsinermi atortunik ineri-saaneq, ilinniartsitsunik sungiusaaneq aammalu atuarfiit aqqutigalugit peqqu-serlulluni iluanaarniartarnerup eqqumaf-fingineqalernissaa anguniarlugu atortus-sanik pitsaasunik suliaqarneq
- Qarasaasiakkut attaveqaatit, radio, piso-qartitsinerit peqquserlullunilu iluanaarniarneq pillugu paasisitsiniaanissamut atortut tamatumalu qanoq pinngitsoor-tinneqarsinnaanera pillugu paasisitsini-aaneruneq
- Tusagassiorfitsigut saqqumilaarneq ingerlatiinnarneqassaaq, taamaaliornikkut ersittumik ingerlatsineq aammalu peqquserlulluni iluanaarniartarneq akior-niarlugu oqariartuutit kalaallit tusagas-siuutaannit sammineqarnerat ingerlaan-nartinniarlugu
- Inuuusutnik marlunnik siammerterisus-sanik toqqaaneq, taakku TI'p nunanit tamalaaneersunik aasakkut atuarfiannut peqataatinneqartassapput imalunnniit nunarsuaq tamakkerlugu TI'p ataatsi-miinneranut ukiut tamaasa pisartumut peqataatinnejqassallutik
- Anti corruption Day-imut decembarip qulingiluaanni pisartumut atatillugu annerusunik pisoqartitsineq, taamaaliornikkut ilisimasaqalernissaq samminni-nissarlu anguniarlugit
- Namminneq piumassutsiminnik sulinia-qatigiiffimmut peqataarusutut qanoq peqataalernissaat ilusilorsrlugu saqqum-miullugulu aammalu najukkani sungiu-saaneq peqataatitsinerlu
- Suliniarfigisassatut aalajangiunneqartut sungiusarnissaannik pilersaaruseorneq sungiusaanerlu
- Inuussutissarsiummik ingerlatallinnut aammalumi tamaginnut sammisumik ilaasortanngortitsinialruni paasisitsinia-neq, taamaaliornikkut ilaasortassarsiori-arlni Facebook-imilu nuannaotorinnit-tussarsiorialruni

- Inuussutissarsiummik ingerlatallit sulini-aqtigiiffiinik suleqateqalernissaq, taa-maaliornikkut peqquserlulluni iluanaarniartarneq qitiutillugu nammineq suliffi-utilit, matunami illuilornermk sanaartor-nermillu suliallit eqqarsaatiginerulugit, suliniarfigineqassallutik.

INATSISILIORNEQ SULLISSIVIILLU

Ersittumik ingerlatsinissaq peqquserlullunilu iluanaarniartarneq pitsaaliorniarlugu suliner-mi qanoq inatsisiliornissaq sullissivinnillu pilersitsinissaq anguniarlugit tigussaasunik siunnersuutissaasuausoqartuaannarpooq, taa-maaliornikkut peqquserlulluni iluanaarniartar-nerup akiornissaanut sulisoqarsinnaasunngor-lugu. Taamaattumik illersorteqarneq atorlugu Transparency International Greenland suleru-suppoq aammalu ilisimasat nutaat nutartik-kallu ujartortuassallugit, taamaaliornikkut Kalaallit Nunaanni atorsinnaasunik ujartuini-arlni.

Anguniakkat:

- Suliassat ataasiakkaat ataani allattorsi-masut aqqutigalugit iluatsitsinissaq;
- Peqquserlulluni iluanaarniartarneq akior-niarlugu Naalagaaffiit Peqatigijit isuma-qatigiissaanut Kalaallit Nunaata ilanngunnissaa
- Pinngitsaaliissutaangitsumik aaqqis-suussineq maanna atuttoq tunngaviga-lugu Inatsisartunut ilaasortat minnerpaamik 90%-iisa aningaasatigut soqutigisaminnik tamanut saqqummiussinissaat
- Pissusissamisuunngitsumik ingerla-soqarneranik pasitsaassaqarsimasut nalunaarutiginnissinaasunngorlugit aaqqissuussinerit (whistleblower-ord-ninger) Kalaallit Nunaanni inatsisiliun-neqarsinnaalernissaat periarfissinne-qassaaq
- Peqquserlulluni iluanaarniartarneq akior-niarlugu Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigijifta (GA) Nusukallu ilaasortatik soqutiginnillutik suleqataatitsilernissaat
- Oqaloqatigiinnikkut, sunniiniarnikkut paasisitsiniaanikkullu Kalaallit Nunaanni aatsitassanik ikummatissanilu tunis-asiornermk suliaqaleriartornerup malun-naatilimmik sunnerniarnissaa

Piffissami suliniuteqarfissami iliuusissat suliutissallu pingaernerit:

- Peqquserlulluni iluanaarniartarneq pillugu inatsisilanik, sullissivinnik najoqqtassanillu ilusilersuinermi piviusunngortitsinermilu immikkut ilisimasalittut oqaaseqartarnerup ingerlatiinnarnissaq
- Inatsisissatut siunnersuutit tusarniaassutigineqarnerinut atatillugu sukumiisunik suliamullu paasisimasalittut akissuteqartarnissaq
- Ersittumik ingerlatsineq peqquserlullunilu iluanaarniarnermik akiuinieq unitsinnaveersaarlugu suliamut akuusut, taakkununnga ilaallutik suliffeqarfijit, ataavartumik suliniarfiginissaat
- Ataatsimiinnerni siunertamut tulluartuni, soorlu Inuit Pisinnataitaaffiinut Kalaallit Nunaata Siunnersuisoqatigiivisa ataatsiminnerini, peqataasarnissaq
- Nunat allat ilisimatuussutsikkut misissuinerinut misilittagaannullu malinnaansaq, taamaaliornikkut qulakkeerniarlugu Kalaallit Nunaanni inerartornermut Transparency Internationalimi nunarsuaq tamakkerlugu immikkut ilisimasalinnik akuutitsinissaq
- Pisortat suliffeqarfiutaasa sunnertianngissusiannik misissuinissamik pia-reeraasierneq aningaasassarsiornerlu, taamaaliortoqassaarlu soqutigisallit peqatigalugit, attaveqarfialugit pitsangorsaatissanillu siunnersuiteqartarluni, taakkunatisisiliornermut sunniuteqassapput suliamullu naleqquatumik kinguneqartinneqassallutik

SIUNISSAMUT UNGASISUMUT ISUMANNAARINNINNEQ

Suliniqatigiifflup atanermimi ukioq siuleq Transparency Greenland inuiaqatiginnit kalaallinit akuersaarneqalersimavoq pingaerutilimillu inissismalersimalluni. Sulianik naammassisqaqsinnaanini ullimnut takutissimasani attattuaanniarlugu suliniqatigiifflut patajaallisartariaqarpooq, taamaaliussagunilu allattoqarfimmik pilersitisariaqarluni aammalu aningaausat sulisullu pisariaqartinneqartut pissarsiarisariaqarlugit, taamaaliornikkut suliniqatigiifflup piffissami sivisuumi atanissaa isumannaarniarlugu.

Anguniakkat:

- Ingerlalluartumik allatoqarfimmik pilersitsinissaq taamaalliluni suleriaasissanik, atortussanik aammalu suliniqatigiifflup aqulluarneqarnissaq qulakkeerniarluginit aaqissuusaaneq pitsaasoq eqquneqassaaq
- National Chapteritut kingusinnerpaamik 2015-imti tamakkiisumik akuerineqarnissaq
- 2015-ip kingorna aningaausatigut immi-nut napatisinnaanissap qulakkeernissaq

Piffissami suliniuteqarfissami iliuusissat suliutissallu pingaernerit:

- Allattoqarfimmi pisortamik atorfinititsineq ajornanngippallu suliassamut tulluartunik piginnaanilimmik allattoqarfimmisuleqataasussamik atorfinititsinissaq. Siulersuisut allattoqarfijullu piginnaasaanik ilisimasanillu siuarsaaneq
- Suliniutissanut ataasiakkaanut aningaa-sassarsiorneq
- Siunissamut ungasissumut qularnaarin-nitumik 2020-p tungaanut inerartortitsineq
- Tamakkiisumik National Chapteritut inis-sinnissamut piumasaqaatinik naammassisnissaq anguniarlugu Transparency Internationalip allattoqarfianik suleqateqarneq

ATTAVIIT SULEQATILLU

Aatsitassanik ikummatisanillu tunngaveqarluni aningaavarsiorlungornissamut naleqqussarniarluni piginnaasaat, ilisimasat atortussallu qitiutinnissaannut malersornissaannullu Kalaallit Nunaanni innuttaasut sanngiitsumik inissismapput. Taamaattumik Transparency International Greenlandip pingartippaa inuiaat sunniuteqarsinnaanerisa nukitorsarnissaat, tamatuma anguniarnerani suliniutit pillugit nunami namminermi nunarsuullu sinerani suleqatigiittoqartariaqarluni aammaluiisimasanik avitseqatigiittoqartariaqarluni.

Anguniakkat:

- Kalaallit Nunaata isumannaatsumik ine-riartorttaanissaq qulakkeerniarlugu inuiaqatigiinni suliniqatigiifflit suleqatigine-qassapput
- Attaveqarfijit Transparency Internatio-nalimi nunanit tamalaaneersut suleqati-gineqassapput, taamaaliornikkut sulini-utissatut anguniakkat angunissaannut periarfissat pitsangorsarniarluginit
- Suliniqatigiinnut nunanit tamalaaneer-sunut siunertamut naleqquatumik sulia-linnut, soorlu FN Global Compact-imut, attaveqarneq annertusarneqassaaq

Piffissami suliniuteqarfissami iliuusissat suliutissallu pingaernerit:

- Aatsitassarsiorneq uuliasornerlu pillugit Transparency Internationalip suleqati-giisitaliaani TIG suleqataarusuppoq, taamaalliluni nunat allat misilittagaasa ilinniarfiginerisut ilisimasani ilaortu-sullugit
- Nunat imminnut qanitariit nunarsuarmilu tamarmeersut Transparency Internationalip ukiumoortumik ataatsimiittarnerini peqataasarnissaq
- Kalaallit Nunaata nunarsuarmi tusagassi-orfinnit sammineqalernissaq qulakkeerniarlugu iliuusissatullu anguniakkatsinnik taporsorneqarnissaq anguniarlugu Transparency International-imik suleqataanisaq
- Innuttaasut suliniqatigiifflu, soorlu WWF-imti, ICC-mi, Amnesty Internatio-nalimi Avatamillu, innuttaasut suleqati-giilernissaannut periarfissanik ujarlerluni suleqataanissaq, isumalluutinillu tunisas-siorfinnut unammilligassat qitiutillugu ataatsimoorluni samminninnissaq anguniarneqassaaq – taavalu aamma suleqatigiit taama ittut pilersaarusiorluginit, ilisil-lersorlugit timitalerlugillu

NAATSORSUUTIT

AQUTSISUT ATSIORNERAT

Transparency Greenlandip ukiumut naatsorssuiffiusumut 1. april 2012-imiit 31. marts 2013-imut naatsorsuutinut atatillugu ukiumoortumik nalunaaruterut siulersuisut ullumi saqqummiupaat.

Ukiumoortumik nalunaarut ukiumoortumik naatsorsuutit pillugit inatsit tunngavigalugu saqqummiunneqarpoq.

Naatsorsuuserinernik suliaqarnerni suleriaaseq toqqarsimasarput isumput malillugu naleqquutuuvoq, isumarpullu malillugu ukiumoortumik nalunaarummiipput peqatigiiffiup naliliutai, akiitsui aammalu 31. december 2012-imi aningasatigut inissisimanera kiisalu ukiumi naatsorsuusiorfiusumi 1. januar - 31. december 2012-imi peqatigiiffiup sulinermini angusai.

Isumput malillugu aqutsisoqatigiit nalunaarutaanni pissutsit nalunaarummi nassuarneqartut eqqortumik takussutissiippuit.

Ukiumoortumik nalunaarutip ataatsimeersuartunitiit akuersissutiginissaar innersuutigineqarpoq.

Nuuk, ulloq 25. februar 2013

SIULERSUISUT

Anders Meilvang
siulittaasoq

Anne Mette Christensen

Elna Egede

Aaja Chemnitz Larsen

Tina Pars

Anita Hoffer

Birgit Gedionsen

KUKKUNERSIUISUT ATTUUMASSUTEQANNGITSUT OQAASEQAATAAT

TRANSPARENCY GREENLAND-IMI SIULERSUISUNUT

Ukiumut naatsorssuiffiusumut 1. januarimiit 31. decembarimut naatsorsuutinut atatillugu ukiumoortumik nalunaarut Transparency Greenland-ip kukkunersiorsimavaa, tassungalu ilaapput aqqutsisoqatigiit atsiomerat, aqutsisoqatigiit oqaaseqaataat, naatsorsuinermi suleriaaseq atorneqartoq, angusaniq naatsorsuineq, oqimaaqatigiitsineq nas-suaatillu. Ukiumoortumik nalunaarut ukiumoortumik naatsorsuutit pil-lugit inatsit tunngavigalugu saqqummiunneqarpooq.

AQUTSISOQATIGIIT UKIUMOORTUMIK NALUNAARUMMUT AKISUSSAANERAT

Aqutsisoqatigiit ikiumoortumik nalunaarutip suliarineqarneranut, taas-sumaliukimoortumik naatsorsuutinik suliaqarnermi inatsit tunngavi-galugu eqqortunik saqqummiussaqarnissaanut akisussaapput. Kiisalu aqutsisoqatigil illup iluani nakkutilliniissamut akisussaapput, tassa aqutsisoqatigiit isumaqaramik ukiumoortumik nalunaarummik kukku-sunik paassisutissiisutitalimmik suliaqassanngikkaanni tamanna pis-riaqartoq, apeqquataatinnagu tamanna minitaqarnermik imaluunniit kukkunermik pissuteqarnersoq.

KUKKUNERSIUISUP AKISUSSAAFFIA

Kukkunersiusut akisussaaffigaarput kukkunersiuinerput tunngaviga-lugu ukiumoortumik nalunaarusiaq eqqortumik oqaaseqarfingissallugu. Kukkunersiuineq nunani tamalaani kukkunersiuineq pillugu periutsit atorneqartartut kiisalu taakkua saniatigut Kalaallit Nunaanni kukkuner-siusutut inatsit malillugu ingerlatissallugu. Tamatumani piumasarine-qartoq tassa ileqqorissaarnissamut piumasaqaatit malissagivut kiisalu kukkunersiuineq piareersarlugulu ingerlatissagippot, tassa pingartu-mik ukiumoortumik nalunaarusiapi annertunerusunik

KUKKUNILINNIK ILAQANNGINNISAA QULAAKKEERNIARLUGU.

Kukkunersiuinermi ilaapput kukkunersiusimanermut uppernarsaate-qarnissaq anguniarlugu kukkunersiuinermk suliaqarqarneq ukiumoor-tumik nalunaarummi aningaasat kisitsisaataat paassisutissartaallu aallaavigalugit. Kukkunersiuinermi suliat kukkunersiusup naliliinera-nik aalajangerneqartarput, tamakkununnga atatillugu ukiumoortumik nalunaarusiami paassisutissat angisuunik kukkuneqaratarsinnaanerinik

nalilersuineq apeqquataatinnagu minitaqarnermik kukkunernilluunniit tunngaveqarnersoq. Ulorianartoorsinnaanermik naliliinermi kukkunersiuisup illup iluani nakkutillineq peqatigiiffiup ukiumoortumik nalunaaru-siamik suliaqarneranut tulluartuunersoq isumaliutigisarppa, tamannalu eqqortumik takutitsinersoq. Tamatumani siunertarneqarpooq kukkuner-siusup suliaqarneq pissutsit atuuttut tunngavigalugit naleqquttumik ilusilersorneqarsimanoersoq, kisiannil peqatigiiffiup ilumini nakkutillinerata sukumiisunera pillugu inerniliinermik oqariartueteqassanani. Kiisalu kukkunersiuinermut ilaavoq aqutsisoqatigiit naatsorsueriaatsi-mi atugassanik toqqaasimanaerat naleqquttuunersoq, aqutsisoqatigiit naatsorsuutitigut ilimagisaat naapertuuttuunersut naliliissallugit, kiisalu ukiumoortumik nalunaarusiapi tamarmiusup saqqumiunnissaa.

Uagut paasinninnerput tunngavigalu kukkunersiuinermi uppernarsaatit angusat naammaginartut inerniliinissamilu toqqammavigissallugit naammattut.

Kukkunersiuinermut atatillugu kukkunersiusut uparuagassaaqangillat.

INERNILLINEQ

Ukiumoortumik nalunaarusiaq peqatigiiffup aningaasaataanik, akiitsui-nik aammalu 31. december 2012-im 31. januarimiit 2013. decembe-ri 2012-imut ukiumoortumik naatsorsuutinut inatsit tunngavigalugu suliai aningaasatigullu ingerlaartitaasa inernerri paasinnin-nerput malillugu eqqortumik takutinneqarpot

Nuuk, ulloq 25. februar 2013

Deloitte

Naalagaaffimmi akuerisaasumik kukkunersiusartoq

Peter A. Wistoft

Naalagaaffimmi akuerisaasumik kukkunersiusartoq

ANGUSAT INISSITERNERAT

Nassuaat		1/1-31/12 2012	31/8-31/12 2011
1	Isertitat	339.150	101.600
2	Avataanut aningaaasartuutit allat	-256.514	-155.829
	Aningaasanik nalillit pitinnagit angusat	82.636	-54.229
	Erniatigut isertitat	32	16
	Ukiumut angusat	82.668	-54.213
	Angusat atornissaannut siunnersuut		
	Angusanut nuutanut nuutat	82.668	0
	Angusanit nuutanit atukkat	0	-54.213
	Atoriikkat katillugit Nassuaat	82.668	-54.213

BALANCE 31. DECEMBER

Nassuaat	Pigisat	2012	2011
	Pigisat kaaviaartitat		
	Tunisinerit kiffartuussinernillu pissarsiassat	0	600
	Piffisanut tulliuttunut nuutassat	0	96.350
	Pissarsiassat katinneri	0	96.950
	Pigisat akiliigasuaatissat	28.701	73.941
	Pigisat kaaviaartitat katillugit	28.701	170.891
	Pigisat katillugit	28.701	170.891
	Akiligassat		
	Nammineq aningaasaatit		
5	Angusat nuutat	28.155	-54.213
	Nammineq aningaasaatit katillugit	28.155	-54.213
	Akiitsut		
	Nioqquissanik kiffartuussinernillu pilersuisunut	0	9.600
	Akiitsut allat	546	504
	Piffisanut tulliuttunut nuutassat	0	215.000
	Akiitsut sivikitsumik akilersugassat	546	225.104
	Akiitsut katillugit	546	225.104
	Akiligassat katillugit	28.701	170.891

NOTER

	1/1 - 31/12 2012	31/8 - 31/12 2011
1. ISERTITAT		
Suliffeqarfijit ilaasortat akiliutaat	70.000	39.300
Inuit ataasiakkaat ilaasortat akiliutaat	5.650	4.800
Peqquserlulluni iluanaarniartannginnissaq pillugu pikkorissaaneq	8.000	0
Pikkorissaanermi isertitat	11.500	57.500
NIS pillugu misissuititsineq	219.000	0
Tapiissutit	25.000	0
	339.150	101.600
2. AVATAANUT ANINGAASARTUUTIT ALLAT		
Sulianut aningaasartuutit tak. nassuaat 3	196.080	107.816
Allaffisornermut aningaasartuutit tak. nass.4	60.434	48.013
	256.514	155.829
3. SULIANUT ANINGAASARTUTIT		
Nutserisitsineq	4.381	17.885
Pikkorissaanernut aaqqissuussinernullu aningaasartutit	12.205	39.715
Angalanernut ineqarnernullu aningaasartuutit	3.658	50.216
Nalunaarutip NIS-ip sularineqarnera	175.836	0
	196.080	107.816
4. ALLAFFISSORNERMUT ANINGAASARTUUTIT		
Allaffimmri atortut	0	600
Edb-mut aningaasartuutit	4.500	12.640
Ilaasortaanermut akiliutit	7.050	0
Nittarsaassineq il.il..	2.000	12.538
Ataatsimiinnernut aningaasartuutit	6.084	1.235
Allattoqarnikkut ikiorteqarneq	40.800	21.000
	60.434	48.013
5. ANGUSAT NUUTAT		
Ukiup aallartinnerani angusat nuutat	-54.213	0
Ukiumut sinneqartoortit amigartoortilluunniit nuutat	82.368	-54.213
	28.155	-54.213

